

OP ZOEK NAAR NIEUWE SOORTEN EN DOELGROEPEN IN HEEMTUIN PRESIKHAAF

BIOBLITZ

Kas van den
Hofstad

“De combinatie van cultuurhistorie en natuurbeheer, dat vind ik ontzettend leuk en dat komt hier mooi samen. Ik kende de Heemtuin al vanuit mijn studietijd, toen liep ik hier vaak een rondje. Toen de vacature voorbijkwam, beheerder Rob Graat ging met pensioen, had ik meteen zoiets van: Yes, dat moet mijn baan worden!” Aan het woord is heemtuinbeheerder Kas van den Hofstad. Tijd voor een gesprek.

Tekst: Machteld Klees
Foto's: Kas van den Hofstad

“In 2021 rondde ik mijn studie Bos- en Natuurbeheer bij Yuverta in Velp af. Daarna deed ik op diverse plekken werkervaring op. Sinds oktober '23 werk ik bij het Natuurcentrum in Arnhem, waar naast de heemtuin ook de kinderboerderijen en natuur- en milieu-educatie onder vallen. Behalve met de heemtuin heb ik ook bemoeienis met het groen op de kinderboerderijen. Al tijdens mijn studie was ik erg geïnteresseerd in de combinatie van cultuurhistorie en natuurbeheer. Dat komt hier in onze heemtuin met z'n verschillende Gelderse landschappen mooi samen. Ik

vind het belangrijk dat mensen van mijn generatie ook die cultuurhistorie meekrijgen en zien wat een heemtuin te bieden heeft. Dit jaar kwamen er al drie stagiairs van Yuverta, vanuit de studierichtingen Bos- en Natuurbeheer en Eco- en Wildlife. Ze waren reuze enthousiast. In augustus begint de vierde stagiair. Ze vinden het een leuke stageplek met divers werk en echte stageopdrachten. Zulke informatie verspreidt zich snel op school. Ik denk ook dat stagiairs uit deze opleidingen misschien wel meer warmlopen voor een heemtuin dan de meeste aankomend hoveniers.”

Je hebt een Bioblitz georganiseerd, wat is dat?

“Bij een Bioblitz probeer je in een week tijd zoveel mogelijk soorten op een bepaalde plek te zoeken. Dat leek me een leuke manier om meer mensen bij de heemtuin te betrekken en om zicht te krijgen op wat er allemaal leeft. Dit jaar was het een experiment. Ik wilde me vooral richten op 'groene' studenten, die kennen de heemtuin vaak niet. Hoog tijd om daar verandering in te brengen.. Ik heb eerst gepeild of er binnen ons team animo voor was, daarna ging ik verder. Hier vlakbij, in Velp, hebben we twee belangrijke groene opleidingen, Yuverta mbo met onder andere de richting Bos- en natuurbeheer en Larenstein, de hbo-opleiding voor Bos- en natuurbeheer en Tuin- en Landschaps-

Riviergrondel

Studenten Yuverta bij de ingang van de heemtuin

architectuur. Ik heb contact gezocht met Laar-X, de studievereniging van Larenstein, met Yuverta en heb diverse docenten getipt. Vervolgens heb ik posters verspreid, zowel Yuverta als Laar-X pikten het op en hielpen met de publiciteit. Studenten van beide opleidingen deden waarnemingen. Van Yuverta kwam zelfs een hele klas langs.”

“Bij Laar-X zaten ook mensen die me hielpen met de opzet van de Bioblitz. Via de website waarneming.nl kun je een gebied markeren waar de waarnemingen gedaan worden. Via de organisatie achter waarneming.nl kon ik vervolgens aangeven wanneer de Bioblitz gehouden werd. Daarna konden mensen hun waarneming doorgeven. Het is niet ingewikkeld, maar wel fijn om even op weg geholpen te worden.”

“De Bioblitz was van 24-30 juni. We boften, want toevallig was het een droge week. ‘s Nachts hebben we naar vleermuizen gekeken. Een van de studenten kon via zijn stageadres speciale apparatuur lenen. Zodoende konden we verschillende soorten vleermuizen boven de akker zien

jagen. ‘s Nachts ontdek je echt een andere wereld. Met een Led-emmer van de Vlinderstichting konden we ‘s ochtends de vangst aan nachtvlinders bekijken. De studenten van Yuverta vonden onder meer een ligusterpijlstaart. In de beek die door de heemtuin stroomt hebben we gekeken naar vissen en waterdiertjes. Dat is eenvoudig te doen, want met een cuvet (plat soort aquarium) en netten kom je een heel eind. Verrassend was de riviergrondel die we vonden. Natuurlijk werden ook allerlei insecten, in de hele tuin, opgespoord.”

Wat zijn de resultaten?

“In totaal zijn er in één week tijd 613 waarnemingen gedaan van 348 soorten door 27 waarnemers. Ik vond het een heel mooi resultaat voor het eerste jaar. Volgend jaar hoop ik er nog meer waarnemers bij te betrekken. Natuurlijk moet je er wel rekening mee houden dat niet iedere waarneming geaccepteerd wordt. Ook zijn foto's soms niet scherp genoeg om via ObsIdentify op naam gebracht te worden maar al met al geeft het een goede indruk van de rijkdom van de tuin. Bovendien betrek je mensen er echt bij.”

Heb je tips voor anderen?

- Begin klein en bouw het jaarlijks verder uit.
- Een nachtactiviteit is erg leuk net als een rondleiding met een expert, juist van soortgroepen waar mensen weinig van weten. De vissen bijvoorbeeld waren een echt succes.
- Kies een gunstige periode waarin veel te zien is.
- Houd rekening met tentamenperiodes, vakanties en andere activiteiten.
- Als je het jaarlijks omstreeks dezelfde tijd doet, verzamel je goed vergelijkingsmateriaal.
- Zoek contact met opleidingen of natuurorganisaties in je buurt, die willen vast meehelpen om het tot een succes te maken!

Informatie

Op <https://waarneming.nl/bioblitz/heemtuin-presikhaaf-2024/> kun je alle waarnemingen terugvinden.

Heemtuin Presikhaaf maakt deel uit van Natuurcentrum Arnhem. www.natuurcentrumarnhem.nl